

Vámos György in memoriam

Erik Kihlman

ability to achieve his goals was exceptionally good and his contribution to his profession turned out to be most fruitful. He was a great pioneer within the paper industry, both nationally and internationally. Vámos founded the esteemed technical journal PAPIRIPAR and conscientiously followed the latest national and international news, scientific results and technical experiences that were published. As a distinguished scientist and author, his skill with the written word made his literary presentations easily accessible for readers.

Vámos' curriculum vitae presents an impressive series of farsighted initiatives, leading positions and successful activities:

- founding member of the Hungarian Technical Association of Paper and Printing Industry. Its co-chairman since 1949 and later its President,
- founding of Paper Research Institute,
- 1st General Director of Budapest Polytechnic,
- founding member of Papíripar journal which started in 1957,
- author of scientific books and other publications,
- member of Zellcheming – the German Association of paper chemists and engineers, PI – the Finnish Paper Engineers Association and IASPM,

– chairman of EUCEPA – European Liaison Committee for Pulp and Paper 1970–1971, 1981–1983.

A retrospective survey reminds us of bygone tough conditions. As a result of the political situation in Europe after World War II, the continent was divided in East and West Europe. New contacts needed to be established between the parties and in this context Vámos played an important role.

In the pulp and paper field, thirteen western countries had agreed that it was necessary to form a joint body for exchanging information by means of free cooperation between Europe chemists and technologists. As a result, EUCEPA was founded in 1956. East European was not included at this stage although some of the eastern scientists, György Vámos among them, showed curiosity in the organisation's ideas and were interested in being invited to its meetings. The contacts with the EUCEPA people had arisen via East European participation in the activities of the Study Group of European Tappi – a predecessor of EUCEPA which had no national allegiance and therefore could include scientists from the Comecon countries. Vámos acted as a powerful forerunner and driving force in the process of bringing together people in East with their colleagues in the West. The endeavours of Vámos and other representatives from Hungary and Poland were met in positive way by leading persons within EUCEPA. The bridging between East and West was carried into effect after mature consideration starting with the activities in the Study Group and later within the framework of EUCEPA.

Vámos' successful efforts were crowned by his two mandates as President of EUCEPA. He presided over the first EUCEPA Conference in Eastern Europe which took place in Budapest at the Intercontinental Duna Hotel on October 18–22 1971. This event was a success in respect of both the technical and social programme. György

Folytatás a 166. oldalon

Vámos György emlékezetére

Vámos György életét áttekintve, lenyűgöz minket erős és sokoldalú személyisége. A II. világháború idején szerzett rendkívül súlyos tapasztalatai arra készítették, hogy mindent megtegyen egy, az együttműködésen és a békés egymás mellett élésen alapuló jobb világ megteremtésére. Céljai eléréséhez képességei rendkívüliek voltak, és a szakmához való hozzájárulása kiemelkedő eredményeket hozott. A papíriparon belül úttörő volt, mind nemzeti, mind nemzetközi szinten. Ő volt a nagyrabecsült PAPIRIPAR c. folyóirat alapítója és lelkiismeretesen követte a publikált legújabb nemzeti és nemzetközi újdonságokat, tudományos eredményeket és műszaki tapasztalatokat. Kiemelkedő tudósként és szerzőként az írott szó területén való jártassága az olvasók számára könnyen érthetővé tette előadásait.

Vámos György életrajza távolba mutató kezdeményezések lenyűgöző sorozatát mutatja, amely az alább felsorolt pozíciók betöltéséhez és sikeres tevékenységekhez vezetett:

- alapító tagja a magyar Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesületnek, 1949-től társelnöke, majd később elnöke,
- a Papíripari Kutatóintézet alapítója,
- a Budapesti Műszaki Főiskola első főigazgatója,
- alapító tagja az 1957-ben indult Papíripar folyóiratnak,
- tudományos könyvek és egyéb kiadványok szerzője,
- tagja a Zellchemingnek – a németországi papírkémikusok és mérnökök egyesületének, a PI-nek, a finn papíripari mérnökök egyesületének és az IASPM-nek,
- az EUCEPA – az Európai Papíripari Műszaki Egyesületek Szövetségének elnöke 1970–1971-ben és 1981–1983-ban.

Ha visszatekintünk pályájára, az elmúlt nehéz körülmények jutnak eszünkbe. A II. világháború után az Európában kialakult helyzet eredményeként a kontinens Kelet- és Nyugat-Európára oszlott. Új kapcsolatokat kellett kialakítani a felek között, és ebben az összefüggésben Vámos György fontos szerepet játszott.

Vámos György

A cellulóz- és papíripar területén tizenhárom nyugati ország megállapodott, hogy szükséges egy közös testület létrehozása az információ cseréjéhez, az európai kémikusok és technológusok közötti szabad együttműködés alapján. Ennek eredményeként alapították meg 1956-ban az EUCEPÁ-t. Kelet-európaiak ebben a fázisban még nem kapcsolódtak be, bár néhány keleti tudós, köztük Vámos György is érdeklődést mutatott a szervezet elképzelései iránt, és meghívást kértek a rendezvényekre. Az EUCEPA tagjaival való kapcsolatok az európai Tappi Tanulmányi Csoportjában való kelet-európai tevékenységen keresztül alakultak ki, amely az EUCEPA

elődjeként olyan szervezet volt, melynek nem volt nemzeti elkötelezettsége, így a KGST-országok tudósai is részt vehettek benne. Vámos György energikus előfutára volt annak a folyamatnak, amelyben a keleti szakembereket nyugati kollégáival kívánta összehozni. Vámos György, illetve más magyarországi és lengyelországi képviselők erőfeszítéseit az EUCEPÁ-n belül a vezető személyek pozitív módon értékelték. A Kelet és Nyugat összekapcsolása érett megfontolások után történt meg, kezdve a Tanulmányi Csoportban való tevékenységekkel, majd később az EUCEPA keretén belül.

Vámos György sikeres erőfeszítéseit koronázta meg két EUCEPA-elnöki megbízatása. Ő

Folytatás a 167. oldalon

Vámos, a multilingual paper expert efficiently and dynamically acting behind the scenes was the significant driving force to guarantee the perfect result to this conference with the theme “Printability of Paper”. The Hungarian Association also hosted the EUCEPA Conference on “Processes and control” in the paper and printing industries held on October 18–22, 1982 in Budapest. As re-elected EUCEPA President, Vámos again successfully chaired this Conference.

It is remarkable fact that EUCEPA in a relatively early phase of its existence was able to enlarge thanks to the phased integration of four East European countries. No doubt the contribu-

tion of György Vámos in the collaboration of East and West was extremely valuable. He was a gifted and resolute personality who successfully carried out his intensions with foresight and purpose. This made him an important fellow-actor in the progress of EUCEPA.

Many “oldtimers” also remember György as the generous, amiable and hospitable friend who did not hesitate to open his cultural home for guests from far and near. We honour the memory of György Vámos, an outstanding and a great European!

Erik Kihlman
Former Director General of EUCEPA

Köszönetet mondunk
SZPONZORAINKNAK
a PAPIRIPAR jubileumi számához nyújtott nagylelkű segítségükért

Papyrus Hungária Rt
Stanctech Kft
Dunapack Papír- és Csomagolóanyag Rt
Dunapack Rt Nyíregyházi Zsákyára
Halas Irodaszergyártó Kft.
Duparec Kft.

a szerkesztőség

* * *

Jubileumi számunk elkészítésében – a szerkesztőbizottság tagjain kívül – értékes munkájukkal közreműködtek az alábbi kollégák:

Badics Iona
Debreczeni Marika
Nagyné Schmaldienst Zsuzsa
Reitzi Erzsébet
Trischlerné Lukácsy Éva

Köszönetet mondunk segítő tevékenységükért!

a szerkesztőség

elnökölt az első Kelet-Európában megrendezett EUCEPA konferencián, melyet Budapesten tartottak 1971. október 18–22. között a Duna Intercontinental Hotelben. Ez a rendezvény mind a szakmai, mind pedig a társasági programot tekintve nagy siker volt. *Vámos György*, a több nyelven beszélő papíripari szakember a színpadok mögött hatékonyan és dinamikusan tevékenykedve, jelentős hajtóerő volt abban, hogy „A papír nyomtathatósága” témában megrendezett konferencia sikerét biztosítsa. A magyar egyesület volt a vendéglátója az 1982. október 18–22. között Budapesten megrendezett papír- és nyomdaipari „Folyamatok és szabályozás” konferenciának is. Mint újraválasztott EUCEPA elnök, *Vámos György* ismét sikeresen elnökölt ezen a konferencián is.

Figyelemre méltó az a tény, hogy az EUCEPA, fennállásának viszonylag korai szakaszában képes

volt bővülni, amely négy kelet-európai ország integrációjának volt köszönhető. Nincs kétség afelől, hogy *Vámos György* hozzájárulása a Kelet és Nyugat közti együttműködéshez rendkívül értékes volt. Tehetséges és eltökélt személyiség volt, aki előrelátással és célzottan sikeresen valósította meg szándékait. Ez tette őt jelentős társ-szereplővé az EUCEPA fejlődésében.

Sok „veterán” úgy is emlékszik *Vámos Györgyre*, mint nagylelkű, barátságos és vendégszerető barát-ra, aki nem habozott, hogy kitarja otthonát a távol-ról és közlelről érkezett vendégek előtt. Tiszteeljük *Vámos György*, a kiváló és nagy európeér emlékéit!

Erik Kihlman

Az EUCEPA korábbi vezérigazgatója

Fordította: Nagyné Schmaldienst Zsuzsa

Tudományos kapcsolatok a német és magyar papírgyártók között

Prof.em.Dr.-Ing. Dr.h.c. Lothar Götttsching

Papírtechnológiai és gépészeti tanszék

Darmstadti Műszaki Egyetem

Darmstadt, Németország

Hosszútávú kapcsolatok kezdete

A nemzetközi cellulóz- és papír- ipar egyik legnagyobb erőssége a benne dolgozók erős közösségi érzése. Ez nagymértékben a különböző műszaki egyesületek, egyének, intézményi tagok, valamint kutatási és oktatási szervezetek közötti nemzetközi hálózatban valósul meg. Az elmúlt

negyven évben a Darmstadti Műszaki Egyetem korábbi Papírtechnológiai Intézete szintén hozzájárult ehhez a hálózathoz a magyar Papíripari Kutatóintézetten és az 1971-ben, 1982-ben és 1992-ben Budapesten megtartott EUCEPA rendezvényekben való együttműködésen keresztül. Már az 1960-as években elődöm, *Walter Brecht* professzor, a híres költő és író, *Bertold Brecht* testvére, kialakította az első kapcsolatokat a cellulóz- és papíripari világ kiemelkedő magyar tudósaival, *dr. Vámos Györggyel* és *dr. Lengyel Pállal*.

Az én legelső nemzetközi konferenciám, melyet szakmailag és társaságilag professzorként élvezhettem, az első EUCEPA rendezvény volt, melyet kelet-európai (akkoriban